

РЕШЕНИЕ

№ 21514

гр. София, 28.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 31.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **4439** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.84, ал.3 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците и чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на Ж. Ги Т., гражданка на К., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.И., против Решение № 5594/16.04.2024 г., издадено от Председателя на ДАБ при МС, с което на оспорващата е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателката изразява несъгласие с оспорения акт, като твърди, че административният орган не е спазил материалноправните разпоредби на закона. Намира, че административният орган незадълбочено е обсъдил нейната бежанска история. Позовава се на принадлежността си към определена социална група. Изтъква, че добросъвестно е изложила причините, поради които е напуснала страната си на произход. В с.з. жалбоподателката се явява лично и с адв.И., поддържа жалбата и моли за отмяна на акта. Представя писмени бележки с подробни съображения.

Ответникът - Председателят на ДАБ – в с.з. чрез процесуалния си представител юк.К. оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ.

С. градска прокуратура чрез прокурор П. дава заключение за основателност на жалбата, като моли същата да бъде уважена.

Административен съд - София град, след като обсъди доводите на страните и събраните писмени доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От данните, съдържащи се в приетата като доказателства по делото административна преписка се установява, че жалбоподателката е гражданка на К., [дата на раждане] в [населено място], омъжена, вероизповедание – протестант. Генериран ѝ е ЛНЧ: [ЕГН]. Нейната самоличност е установена въз основа на подписана декларация на основание чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ, тъй като същата не е представила документи, удостоверяващи самоличността ѝ. Чужденката е получила копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с реф.№ BR105C2401230001.

На 23.01.2024 г. жалбоподателката е подала молба пред ДАБ, с която е поискала закрила. Това искане е било възприето като такова за предоставяне статут на бежанец и на хуманитарен статут. На 15.02.2024 г. е проведено интервю, по време на което чужденката е заявила, че е напуснала легално К. през месец април 2018 г. за Б., където е живяла и работила при нейна приятелка до 2021 г. и заминала легално за М., по покана на годеника ѝ. Останала там за 2 години, поискала българска виза и заминала легално със самолетен полет за България, но на прекачване в Германия си загубила документите и се наложило да подаде молба за закрила там. След процедура била изпратена отново тук, защото визата ѝ била издадена за България.

Чужденката е споделила, че е родена и живяла в [населено място], има завършено виеше образование и е работила като касиерска в предприятие, което се занимава с конни надбягвания. Заявила е, че никога не е имала проблем заради етноса си, не е членувала в политическа партия или организация, християнка е и не е имала проблеми заради религията си.

Молителката е споделила, че през 2018 г. баща ѝ взел на заем от свой приятел на име Ф. Бинзангу 6 млн. африкански франка, но след като се пенсионирал, нямал възможност да връща парите и започнал да получава заплахи от приятеля си. Искал от него или парите си или да се ожени за дъщеря му. Нейният баща искал от нея да се омъжи за този мъж заради заема. Тя не е искала мъжа, който баща ѝ предлагал, защото той бил много възрастен, но въпреки това се състояло сватбено тържество и тя нямало как да откаже пред всичките им близки. След като се омъжила за този човек, тя била отведена в неговото село. Той имал още жени и много деца, като в К. многоженството било разрешено. Съпругът ѝ имал въоръжена охрана. Тя била подложена на насилие, тъй като отказвала да има сексуална връзка с него. Според думите ѝ той я измъчвал и я насилвал да прави с нея секс. Тя решила да се самоубие и купила лекарства от аптеката. След като ги изпила, изпаднала в безсъзнание и била откарана в болница. Баща ѝ я посъветвал да не прави повече така, за да не избие съпругът ѝ цялото им семейство. След като се прибрала от болницата, заедно със своя приятелка отишли в полицията и разказала за всичко. Получила отговор, че няма как да повикат съпруга ѝ на разпит, защото той е много влиятелен и работи с правителството. След този ден тя заминала при друга своя приятелка в Б. и останала там да живее и работи. Тогава научила, че баща ѝ е починал и не е върнал парите, а майка ѝ е жива, но тя не искала да се чува с нея от страх за да не я открият отново. Имала е връзка с мъж от К., има от него 9-годишно дете и били сгодени. Двамата заминали за М. и там за втори път тя забременяла от него. Бившият ѝ съпруг продължавал да я търси в К..

След извършена преценка на всички относими факти, свързани с личното положение

на молителката и с държавата ѝ на произход, административният орган е извел извод за неоснователност на подадената молба за закрила. Приел е, че мотивите, въз основа на които чужденката прави своето искане, не обосновават основателни опасения от преследване или реална опасност от тежки посегателства по смисъла на ЗУБ. Данните от интервюто и приобщената справка за ситуацията в страна ѝ на произход са дали основание на Председателя на ДАБ да постанови решение, че по отношение на Ж. Ги Т. не са налице основанията по чл.9, ал.1, ал.6, ал.8 и тези по чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и на хуманитарен статут. Изложил е съображения в този смисъл, мотивирайки извода си за отхвърляне на молбата ѝ.

В хода на съдебното производство жалбоподателката направи изявление, в което заяви, че е напуснала страната си заради проблеми в семейството. Баща ѝ я е омъжи за свой стар приятел, от когото е взел на заем 5 млн. конгоански франка, и тъй като не е успял да върне парите, неговият приятел е заявил, че ако тя се омъжи за него, ще опрости парите. Заяви, че е оспорила решението на родителите си, но без резултат и се е озовала в селото на съпруга си. Там е заварила и други негови жени. Със съпруга ѝ са имали голяма разлика в годините - той бил на 65, а тя на 28. Тя не е искала да прави секс с него и се е съпротивлявала, а той я е биел. Тъй като това е било мъчение за нея, е решила да се самоубие. Взела е хапчета и е била откарана в болница в безсъзнание, там са се погрижили за нея. В болницата е дошъл баща ѝ и ѝ казал да се върне в селото, защото съпругът ѝ е влиятелен човек. Сподели, че след като се е възстановила, е избягала в Б. при своя приятелка. Била в контакт с бащата на своето дете, от когото е родила момиченце, сега на 9 години. С бащата на детето ѝ не са били женени, живеели са като съпрузи. Той е заминал за М., за да търси препитание и тя е отишла с него. В М. са сключили брак чрез пълномощно, което им е било изпратено. Съпругът ѝ пътувал до Франция и Германия, после се връщал в М.. В Германия той се разболял, а тя установила, че е бременна. Подала молба за виза за Германия, за да се събере със съпруга си. Получила отказ и тогава поискала виза за България. Такава ѝ била дадена и с нея отишла в Германия. При пристигането ѝ била депортирана в България. Била настанена във фондация „А.“. Братът на нейния съпруг дошъл в България, дал ѝ фалшива лична карта и двамата тръгнали за Франция, като не уведомили „А.“ за това. На границата фалшификацията била открита, тя била арестувана и настанена в затвор. Била е с рискова бременност и полицаите я завели в „Майчин дом“. Там била хоспитализирана за 5 дни, под охрана. След това била съдена, била ѝ наложена глоба, която тя заплатила и излязла от затвора. Отново отишла в „А.“, където се погрижили за нея. Бащата на децата ѝ е в Германия, с него постоянно поддържа контакт - чуват се по телефона, използват и приложението WhatsApp. Оpoznала България и смята, че като френско говореща може да работи в колцентър.

По делото бяха приети следните писмени доказателства: справка за актуалното положение в К., представена от ответника; социален доклад относно детето Ж. Ж.-Р. Басинга, родено на 09.05.2024 г., представен от пълномощника на жалбоподателката.

При така установеното по фактите Съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

При извършената служебна проверка относно законосъобразността на оспореното решение на основанията, посочени в чл.146 АПК, Съдът намира, че решението е

издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателят на агенцията. Актът е издаден в предвидената в закона форма, изложени са мотиви от фактическа и правна страна. При издаването му не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Във връзка с така посоченото и във връзка със събраните по делото доказателства, включително изнесената лична история на жалбоподателката при проведеното интервю и възприета от Съда непосредствено в хода на съдебното производство, се налага изводът, че административният орган законосъобразно е приел липса на предпоставките за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Неоснователно е оплакването на оспорващата за нарушение на материалния закон. Според чл.4, ал.1 ЗУБ всеки чужденец може да поиска предоставяне на закрила в Република България в съответствие с разпоредбите на този закон. Нормата на ал.3 очертава кръга на търсената закрила, а именно тя се свързва със застрашаване неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и/или убеждение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание.

Съгласно разпоредбата на чл.1а, ал.2 ЗУБ международната закрила включва предоставянето на статут на бежанец или на хуманитарен статут. Чл.8, ал.1 ЗУБ определя предпоставките, при наличието, на които може и следва да се предостави статут на бежанец, а именно "Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея". Предпоставките включват: основателни опасения от преследване въз основа на някои от признаците – раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група; въз основа на това да се намира извън държавата си по произход и най-накрая да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата по произход.

В Директива 2004/83/ЕО от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаване и правното положение на гражданите на трети държави като бежанци или като лица, които по други причини, се нуждаят от закрила, разпоредбата на чл.4 пояснява как се оценяват фактите и обстоятелствата при преценка основателност на молбата на лицето, търсещо закрила. В този смисъл административният орган, компетентен да предостави закрила на лицето, следва на първо място да установи всички относими факти със страната по произход. След съвкупната преценка на събраните по делото писмени доказателства в административната преписка, проведеното интервю с жалбоподателката, справка за актуалната обстановка в Х., Съдът намира, че ответникът е оценил молбата на жалбоподателката съобразно критериите на чл.4, т.3 от Директивата. Административният орган е съобразил оценъчната си дейност, довела до мотивиране на постановения отказ за предоставяне на статут.

Безспорно ответникът е изследвал доводите на жалбоподателката за преследване, като е достигнал до правилен извод, че твърдяната заплаха към нея не е свързана с нейната

раса, религия, националност, принадлежност към социална група и др. Когато се преценява основателността на опасенията от преследване на един молител, не е от значение дали той действително притежава тази характеристика (чл.10, ал.2 от Директивата), щом според субекта на преследването той притежава тази характеристика.

Съдът намира, че жалбоподателката не доказва да е засегната поради присъщи на личното ѝ положение елементи. Тъй като тя е гражданка на трета държава, то за правното ѝ положение е приложима общата политика в областта на убежището, развивана от ЕС, съгласно чл.78, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Разпоредбата на чл.18 от Хартата за основните права, която е част от правото на ЕС, също визира правото на убежище като основно право на човека. Текстът на тази разпоредба се основава на чл.63 от Договора за ЕО, заменен с чл.78 ДФЕС, който налага на Съюза да спазва Женевската конвенция за статута на бежанците. Това правно положение е в съответствие с Протокола относно правото на убежище, приложен към Договорите. Приложим в случая ще бъде и чл.51 от Хартата, защото българският съд в случая прилага освен ЗУБ и Директива 2004/83/ЕО в текстовете посочени по-горе.

В обстоятелствената част на решението са цитирани факти и обстоятелства от бежанската история на жалбоподателката, които са анализирани, и въз основа на тях административният орган е направил правилна преценка, че са неоснователни. Молбата за международна закрила е мотивирана със социално-битови и лични проблеми. Съдът намира, че отказът да се признае на жалбоподателката статут на бежанец е правилен, тъй като доказателствата не сочат на извод, че тя изпитва основателен страх от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение. Това чужденката е заявила и в интервюто пред ДАБ. Анализът на изложената от нея бежанска история налага извода, че причините за напускане на страната ѝ на произход са изцяло битови и криминални, а като такива те стоят извън предметния обхват на ЗУБ. Защитата срещу криминалните посегателства, на които жалбоподателката е станала жертва, може да се търси по наказателноправен ред.

Т. насилие изхожда от физическо лице, което е недържавен субект и действията му следва да се тълкуват в аспекта на защитата срещу това противоправно деяние от правозащитните институции в страната на произход на жалбоподателката, като не се твърди и не установява последните да са абдикирали от изпълнение на законовите си задължения.

Чуждата гражданка веднъж е напуснала България незаконно, при това без дори да уведоми фондация „А.“, където се грижили за нея като уязвимо лице – бременна жена. Наред с това тя е направила опит да се легитимира с чужд документ за самоличност, като е прикрила собствената си самоличност. Изложеното мотивира Съда да приеме, че не може да кредитира с доверие твърденията на лице, което сменя твърденията за своята самоличност. Така описаните действия са укорими и дискредитират ред обстоятелства от бежанската ѝ история. Нелогично звучи твърдението, че бившият ѝ съпруг продължава да я търси в К.. Остава недоказано по какъв начин тя се е сдобила с такава информация, доколкото баща ѝ е починал, а майка ѝ не иска да се чува с нея от страх. Не е ясно как, въпреки факта, че конгоанският ѝ съпруг разполага с въоръжена охрана, тя е успяла да напусне не само къщата му и селото, а и страната си на произход. Следва да се има предвид, че чуждата гражданка е напуснала легално

страната си за Б., а впоследствие, отново легално, е заминала за М.. Все в този ред на мисли Съдът съобрази заявеното от нея на интервюто, че в Б. е живяла необезпокоявано и спокойно. И пред Съда тя изтъкна, че целта ѝ е била да стигне до Франция, но наред с това в противоречив аспект е заявила желанието си да отиде в Германия, където е съпругът ѝ.

Съдът намира, че не се установи жалбоподателката да е била обект на преследване от някой от субектите по чл.8, ал.3 ЗУБ, както и по отношение на нея да е извършено някое от действията по преследване съобразно чл.8, ал.5 ЗУБ. Поради изложеното Съдът намира за законосъобразна преценката на административния орган за липсата на основания за предоставянето на статут на бежанец. Ето защо жалбата в тази част е неоснователна.

На следващо място Съдът намира, че не са налице и материалноправните предпоставки за предоставянето на хуманитарен статут по чл.9. Разпоредбата определя предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, а именно "Хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец" и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция, или 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. В случая не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма.

Видно от протокола от проведеното интервю и събраните доказателства, не се установява жалбоподателката да е била изложена на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унизително отнасяне, тежки и лични заплахи срещу живота и личността ѝ като гражданско лице в случай на вътрешен или международен военен конфликт.

В нормата на чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл.35 АПК решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл.9, ал.1 ЗУБ, е датата, когато Съдът се произнася по случая. От представената от ответника справка за актуалното положение в К. се установява, че ситуацията в страната не може да се определи като състояние на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Липсва безогледно насилие, което да се отрази на жалбоподателката на основание самото ѝ присъствие в страната.

При разглеждането на този въпрос Съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за "посегателство" в чл.15, б.в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхващащо една по-обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт", какъвто в случая не се установи.

Съгласно посоченото решение на СЕС чл.15, б.в) от Директивата във вр.с чл.2, б.д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу

живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В случая не съществуват такива сериозни и потвърдени основания.

След всестранна преценка на събраните доказателства Съдът намира подадената жалба за неоснователна и тя следва да се отхвърли.

Така мотивиран, Административен съд-София град

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ж. Ги Т., гражданка на К., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 5594/16.04.2024 г., издадено от Председателя на ДАБ при МС, с което на оспорващата е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: